

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vetere Clerico, Monacho, Clerico-Monacho, Libri Tres

Primus veterem habitum: Secundus conuictum ac disciplinam: Tertius honores ac priuilegia describit

De Clerici, Monachi Vetere Institvto. Liber Primvs - Distinctus in tres Partes. In quibus, praeter veterem eorum habitu[m], multa quoque inserta de veste veterum laicorum. Breuiterq[ue] explicata singulorum origo, & antiquitas.

Landmeter, Laurentius

Lovanii, 1626

Cap. IX. Coronam Clericalem, sicut & alios Ecclesiae ritus Dæmonem æmulatum. Satisfit obiectioni.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11007

Gentiles qui erant honoratiores, rasâ barbâ erant; Christiani quoque eum morem tenuerunt. Qui licet à laicis ferè reiectus sit, in Clero tamen vtcumque retentus est. Porrò semper vitio versum, barbam velle-
re, & vultui virili, superinducere faciem Eunuchinam . Vide Pædagogum Christianum loco citato.

CAPVT IX.

Coronam Clericalem, sicut & alios Ecclesiæ ritus Symonem amulatum. Satisfit obiectioni.

OBITER hic monèo, Tonsuram & Coronam capitis etiam à Gètilium Sacerdotibus vsurpatam. Simon Magus tonsuratos habuit discipulos ex auctori-
tate Bedæ. Et ad eos fortè respexit Honorius sup. Vbi meminit tonsuræ Magorum. Sed illa non erat circularis aut rotunda, sed ab aure ad aurem per medium caput. Sacerdotes Babylonij apud Baruch Pro-
phetam, capita & barbam rasi.

Sacer-

Sacerdotes Isis & Serapidis toto corpore. Vnde vocat eos Martialis, *Linigeros caluos*. Et Hieremias pluribus locis meminit eorum qui in comam erant attonsi. Hieron. ad c. 40. Ezech. c. 9. 25. 49. Atque his nostris sæculis, Sacerdotes Mexicani caput in rotundum rasi. Quid ergo? Nunquid ideò cum Sectarijs coronam Clericalem superstitionis damnabimus? Nemo sanus hoc fecerit; aut cum coronâ, omnis externus Dei cultus erit ei ablegandus. Quid enim in vsum cultus Dei vera religio transtulit, quod sacrilega superstitio non vsurpauit? Facit hoc maligni Spiritus perniciousa superbia, & diuinæ maiestatis sacrilega æmulatio, quâ dixit. *Ascendam super altitudinem nubium, similis ero altissimo*. Vnde de eo grauitè scripsit Tertull. *Ipsas quoque res Sacramentorum diuinorum in idolorum mysterijs æmulatur*. Esaiâ 14. De presb. c. 40. *Tingit & ipse quosdam, utique credentes & fideles suos: expiationem delictorum de lauacro repromittit. & sic adhuc initiant Mithra. Signat illic in frontibus milites suos; celebrat & panis oblationem*. Hæc & plura Tertull.

E

De

De Iuliano Apostata, insigni dæmonis organo, refert Sozomenus. *Christianos ritus in suam gentilitatem conatum inducere: & emulatum omnem Christianorum apparatus, Sacraria, lectiones, sedes alias altiores alias submissiores, formam precationum alternatim canendarum, canobia virorum & virginum, humanitatem erga pauperes, sollicitudinem in sepeliendis mortuis. &c.*

Leuit.
19.

Atqui, dicet quispiam Sectarius, male adlegari in quæstione coronæ Clericalis, dæmonis æmulationem. Neque enim qui prior est aut antecessit, posteriorem aut sequentem æmulatur; sed contrà. Iam verò pluribus ante Christiana tempora sæculis, dæmon Sacerdotes suos tonsurâ insigniuit; eâque circulari: indicante hoc Domini prohibitionem, *Non attondebitis in rotundum comam*, more nimirum Sacerdotum Aegyptiorum. Non ergò dæmon æmulatus est Clericorum religionem, sed potius Clerici imitati dæmonis superstitionem? Resp. Obiectionē hanc æquè Tertullianum ac nos tangere. Sacrilegi enim
ij ritus

ET MONACHORVM HABITV 35
ij ritus in Mithræ sacris adhibiti, quibus
docet dæmonem ipsas res Sacramento-
rum Christi æmulatum, iam longè ante
Christum in vsu. Spelæum siquidem Mi-
thræ cum suis Sacris, Zoroastis inuen-
tum est. Vt ex Porphyrio notat Gy- ^{Syntag.}
raldus. _{7.}

Quomodo ergo in ijs dæmon Christū
æmulatus? Docet Iustinus tã in Dialogo
cum Tryphone quam Apolog. ad Anto-
nin. Pium. Dæmonem nimirum naturali
subtilitate, ac exercitatâ pluribus sæculis
sagacitate, multa ex Scripturis Propheti-
cis, de Christi regno eiusque institutis
cognouisse aut saltem suspicatum. Vnde
vt ei auctoritatem præriperet, ac venienti
fidē derogaret, multa eorū in suos honores
trāstulisse. exem. gra. Legerat in Genesi de
Messia venturo, *quod esset ligaturus ad vitē
pullum suum; & ad vineam asinam suam,
loturus in vino stolam.* &c. Vt ergo
quod auctoritate huius testimonij pri-
mâ facie videbatur posse significari, sibi
adrogaret, finxit, sub cuius nomine sacri-

36 DE VETERE CLERICORVM
legè coleretur, nescio quem Dionysium
vitis inuētorem, aut potius modi eam co-
lendi apud ignarum hospitem traditorē,
de quo vt Deo caneretur.

Virg. 2.
Georg.

Tibi Pampineo gravidus autumno.

Floret ager, spumat plenis vindemia labris.
Legerat apud Esaiam, Messiaē Matrem,
Virginem concepturam, & apud Psalmistā,
Eum in illam *sicut pluuia in vellus descensu-*
rum. Et en tibi fabulosam Danaen ab au-
reo imbre imprægnatam, & mox Persei
matrem. Nimirum hæc mater virgo erat,
primùm auro, dein viro corrupta. Lege-
rat item apud Psalmistam, *Exultauit vt*
Gigas ad currendam viam. Et ecce men-
dax ille veterator sistit tibi Herculem, Ioue
natū, Orbis peragratores, monstrorum
ferarumque domitorem, ipsoque patre
Ioue fortiorem. Vt ausus fuerit dicere de
eo Tragicus Seneca.

Fortius ipso genitore tuo.

Fulmina mittes.

Legerat apud Esaiam, *Deus ipse veniet &*
saluabit nos, tunc aperientur oculi cecorum,
tunc

tunc saliet sicut ceruus claudus. &c. Moxq; reperit pater mendacij quem supponeret, Aesculapium nimirum, & hunc Ioue natum, medicum peritissimum, omniumq; ægritudinum propulsatorem. imò (quando licet mentiri) mortuorum resuscitatorum. ita vt de eo scripserit Serenus.

*Tuque potens artis, reduces qui tradere
vitas*

Noſti, atque in calum manes reuocare ſepultos.

Venio ad Sacra Mitræ, quæ huius digressionis nobis cauſſam dederūt. Ac quidem Iuſtinus diſſertis verbis affirmat, ea dæmonem ex Eſaiæ cap. 33. hauſſiſſe. Porro verba Eſaiæ ita ſe habent. *Munimenta ſaxorum ſublimitas eius, panis ei datus eſt, aqua eius fideles ſunt.* Munimenta itaq; illa ſaxorum (auctore Iuſtino) tranſtulit dæmon in Mithræ ſpelæum, in rupe non arte ſed naturâ factum. Ex eo verò quod ei *panis datus eſt*, inſtituta in Mithræ Sacris *panis oblatio*. Et quia *aqua eius fideles ſunt*. Hinc apud eoſdē Mithræ Sacerdotes *tinctio*, & *de lauacro deli-*

38 DE VETERE CLERICORVM
delictorum repromissa expiatio.

Congerit Iustinus eodem cum Tryphone Dialogo plures alias Scripturas, ex quibus dæmon futuræ Christi Ecclesiæ Sacramenta subodoratus est, adeoque æmulari conatus. quas tu lector apud eum vide.

Quod ad tonsuram Clericorum attinet, certum est tam Clericos quam Monachos à veteribus Nazaræis eius accepisse exemplum; aut, si mauis, in Nazaræis tanquam typo & figurâ eam præcessisse. Iam olim ergò, dæmonis, siue Aegiptij, siue aliarum gētium Sacerdotes, coronam Clericalem æmulati sunt. Si contrà respondeas. Esto. Fuerint Nazaræi tonsurati, nunquid ideò coronati? Optimè. Hoc ergò habemus tonsuram in cultum Dei religiosè adhiberi. Quare verò Clerici in rotundum tondentur pluribus rationibus docui superius. Tu eas ibi, si lubet, vide. Neque quidquam facit Scriptura contrà adlegata. *Non attondebitis in rotundum comam.* Suprà enim paucis insinuauit, Septuaginta
inter-

interpretes, qui indubiè linguã Hebræam optimè calluerunt, suã interpretatione etiam, sensum illius Scripturæ tradidisse, quando verterunt. *Non cinninabit is comam.* Non ergo hãc Scripturã, corona in capitis vertice vetita; sed verius capillitium calamistratum, siuè calamistris in cincinnos rëflexum. Hoc enim, vt dixi, molle & probrosum, adeoquẽ dæmoni gratum, vt quandoque Cincinnatuli nomen vsurparit, vt auctor est Cælius. Sed demus hãc Scripturã verticis coronam prohiberi: dicemus præceptum fuisse ceremoniale & temporale, ac in odium latum idololatrarũ Sacerdotum, qui hoc ritu tondendi, deos suos se censebant honorare; existimantes eos delectari figurã rotundã & orbiculari. Vtpotè omnium capacissimã & perfectissimã. Sed temporale, inquam, fuit quomodo pleraque illius legis. Vnde neque hodie obligãt. Nunquid enim nostri Sectarij abstinent à Nefrendibus, aut pernas, petafones, farcimina à mensã suã cogunt exulare, quia

l. 3. c. 19.

40 DE VETERE CLERICORVM
quia scriptum sit: *Sus, qui cum dividat un-*
gulam non ruminat, huius carnibus non ves-
cemini? Non credo. Existimo enim etiam
apud eos tales inueniri amicos de quibus
diceret lepidus Poëta.

Leuit. c.
11.

Aprum amat, & nullos, & sumen, & o-
strea, non te.

CAPVT X.

Non fuerunt omnes veteres Christiani pal-
liati. sed vsi veste cum Gentilibus indis-
creta.

REdeo in semitam, & transeo ad reli-
quum habitum. Et quidem Chri-
stianos vniuersim, vbi iam religioni no-
mē dederāt, consueuisse abiectā togā in-
duere palliū (vnde in eos Paræmia, Itane
de toga ad pallium) sensit quandoq; Baro-
nius, ac plures alij. Sed hanc suam opinio-
nem postea correxit Annalium tomo 2.
Vbi pluribus probat, primos Christianos
vfos veste cum Gētilibus indiscretā. Nec
poterat pallium ab eis adsumi quasi in tes-
feram

Correg.
Baron.
Annal.
tom. 2.
anno
197.
Pamel. in
lib. de
pallio. &
in eundē
Io. Mer-
curus.
Molanus
de Canō.
l. 3. c. 8.